

નૂરે હિદાયત.

ગી આંદ કલમો. કલમાની ગાઠા, ખુદ મુલ્ક ઇમામની
મરીફ, વહુ ગુલ નવાઝ વીં ના મસાએલ લખનજીયા
તમે મુસ્લિમોના અમર કબલઓ. કાચા જાણી શીર
માસાકેળના ફતવા મુજબ લખેલ છે.

આ કીતાબ જેદીયા અંદર (હાલ એલમર નતાલ) વાળા
શેઠ અલ્લ રખીયાબાદ સુદનજી તરફથી તેઓના મરહુમ
બાઈ વમાજી સુદનજી ૧૩૬૧ સવાળ ગટે વકફ છે.

અવાવનાર

હાજી ગુલામઅલી હાજી ઇસમાઈલ.

અધિપતી "ગહેનગા" અને "નુરુમાન" તરફસીર, તોહફતુ
રસાએમીન, મેગલગુસ્સગ્યાલ, મહરેમુનીર વીં વીં

ઉપ કીતાબોના કર્તા.

માહે રખીહિલઅવજલ મન ૧૩૨૭ અવૃત્તી ૧૨ મી પ્રત ૧૦૦૦

૭૩૨૧ હેય તેટલા ૦)૧ મોકલી મંગાવી લેવી.

ઇસ્નાઅશરી પ્રીન્સીપ પ્રેસ-અમલવાદ પાંચપદો.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી ગ્રંથીશાલ્ય-સંગ્રહ

નુરે હિદાયત.

૧૨૮૧ ખિસમિલ્લાહિર રહમાનીર રહીમ.

૧૭૫ આ નુરેહિદાયતનો ૧૨ મો આવૃત્તી વીશે.

લખવાને ઘણીજ ખુશી હાસીલ થાય છે કે આ નાની જોવી મકબુલ કીતાબ સર્વેથી પહેલે આ નાચીજે લખી છે, અને આનીજ બરકતથી અલહમ્દો લિલ્લાહ દીન ઇસલામની જરૂરી જરૂરીયાતોની ઉસુલેદીન હુજેદીનમાં તેમજ ૧૪ મા અસુમ અં ના અને કરબલા વીં ના આદવાલમાં, અને મોઅજ્જા ફાએલ વીં વીં ની આશરે ૭૫ કીતાબો નાની મોટી લખીને છાપી છે, જેમાં કુરઆને શરીફની તફસીર પણ છે અને બીજે ચોપાન્યા પણ છે. દોઆ કરો ખુદાવંદે કરીમ કબુલ ફરમાવે.

આ મકબુલ અને પ્યારી કીતાબ ૧૭ વર્ષની અંદર ૧૧ વખતમાં ૧૩૦૦૦ નકલ છપાણી જે છપાવનારના નામ વીં ની વીગત આગલી આવૃત્તીઓમાં છે, અને આ ૧૨ મો વખત જોડીયા અંદર (હાલ બેલાહર નાતાલ)વાળા શેઠ અલારખ્યાલાઇ સુંદરજીએ પોતાના મરહુમ ભાઇ વસનજી સુંદરજીની રૂહના સવાળ મોટા હજાર નકલ છપાવી વકફ કરી છે, ખુદાએતઆલા જાએ ખેર અતા ફરમાવે.

(આમીન.)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીસાહિત્ય વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૨૮૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ધૂરેશ્વરિયાત

વિષય ૫૭૧૪

નૂરે હિદાયત.

યાને

૧૨૮૨

હીદાયતનું નુર.

ખિસમિશ્તાહિર, રહુમાનિર, રહિમ. અલહુમ્દો સિદ્દાહૈ,
ફજીલી અસમીન, અલ્લાહુમ્મા સૈલ્લેઅલ્લા મોહુમ્મદ
વઅલ્લે મોહુમ્મદ. પહેલે તાઅરીફ ખુદાવંદે કરીમની અને તેના
હુખીય મેદમ્મદ મુરતકા સલ્લલ્લાહૈ અલયહે વઆસલ્લી વસલ્લમ
અને તેઓની આજ ઉપર બેહદ સમવાતનો બાદ મોઅમેનીનની ખો-
દમતમાં હકીર નામીજ ખાકસાર શુનેહગાર “હાજી શુલામેઅલી
ધખતે હાજી ઈસમાઇલ,” અરજ કરે છે કે દુન્યામાં જંટલી ચીજો
ધનસાન બનાવે છે તે કાંઈ પણ મતલબ અને કારણથી બનાવે છે.
કામ પણ સમગ્ર શખસ કાંઈ મતલબ સીવાય કાંઈ ચીજ અથવા
કામ કરતા નથી, અને જે શખસ કામ ચીજ મતલબ અને કારણ
સીવાય બનાવે તો તેને બેચકુદ અને નાદાન કહે છે. તો દુન્યામાં
હજારો લાખો ચીજો આકાસ લોહાએ બનાવી છે, પણ તેમાંથી કાંઈ
શખસ પણ એમ સાબીત નહી કરી શકે કે કલજો શખસે કલામી
ચીજ વગર કામનો બનાવી છે, કેટલીક ચીજો તો કારણ તો બદલે છે,
અને કાંઈ કાંઈ ચીજોના કારણ છુપાં છે, તે પણ અગર બરાબર
તપાસ કરીએ તો માલુમ પડી આવે.

હવે આ મોટી દુન્યા કે તેમાં મોટા મોટા “દરીયા” પહાડ, જંગલ નદીઓ જાડ જંગલો અને ઈનસાન વીગેરેને જોણે બનાવ્યા છે તો અક્ષયત તેના બનાવનારે કાંઈ પણ મતલબ અને કારણથી બનાવ્યા હશે અગર વિચાર કરોએ તો માલુમ પડે છે કે તમામ ઓળેન તેના પેદા કરનારે ઈનસાનના શાયદા માટે પેદા કરી છે, પણ ઈનસાનને કયા કામ માટે પેદા કર્યા છે તેમાં જરા વધારે વિચાર કરીએ તો માલુમ પડે છે કે તે પેદા કરનારે પોતાની બાંદગી છુટા કરવા માટે પેદા કર્યા છે તે સીવાય બીજું કોઈ કારણ જોવામા આવતું નથી. તો સાબીત થયું કે પેદા કરનારની બાંદગી કરવી જરૂર છે અને તેનું નામ “ખુદા” છે.

હવે બાંદગી કેવી રીતે કરવી અને બાંદગીમાં શું શું વાજબ છે તે તપાસ કરતાં કુરઆન અને હદીસથી માલુમ પડ્યું કે હમેશાં પાંચ વખત નમાઝ અને તે સીવાય રોજા ઝકાત ખુસ્સ હજ વીગેરે ફટલીક ઓળે વાજબ છે, આ ચોડ કે પાનામાં રકત દુકામાં વસ્ત્ર, ગુસલ, નમાઝ વીગેરેના મસાએલ વાજબ અને સુન્નત જુદા જુદા ન લખતાં ફક્ત વસ્ત્ર ગુસલ કરી નમાઝ પડતાં આવડે “જન્નાએ હુજ્જતુલ ઈસલામ નાઈએ હમામ જન્નાઅસહયદ મસ્તકા સાહેબ કીબલએકાઅબા મુજતહિદે હમાન મદ્દરી-લિહુલ આલી લખનઉવાળાના” રીસાલા મુજબ લખ્યા છે, માટે વધારે ખુલાસો જોતો હોય તો મજકુર કાબલઓ કાઅબાને પુછીને વાકેફ થવું.

ખુદાની તાઅેરીફ,

જાણવું જોઈએ કે આપણને અને તમામ જહાનને પેદા કર-

નાર ખુદાવંદે કરીમ “વહહુલાશરોક છે” એટલે ખુદા એકજ છે અને તેનો કોઈ શરીક (બાગ્યો) નથી ખુદા કોઈનો મોહતાજ નથી તે હમેશાં જીવતો છે અને હમેશા જીવતો રહેશે તેને મરવાપણ નથીજ; તેને કોઈએ જનમ્યો નથી તેમ પેદા કર્યો નથી, અને તે સરવેનો પેદા કરનાર છે તેને કોઈ પાગલું નથી તે સરવેનો પાળનાર છે તેને કોઈ જોઈ શકતું નથી તે સરવેને જોવે છે. તેના માટે ખાસ રહેવાનું કોઈ મકાન નથી પણ પોતાનો કુદરતથી હર જગો હોજર છે, તેને ખાવા પીવાની જરૂરત નથી, આકી સરવે તેના પેદા કરેલા-ઓને ખોરાકીની જરૂરત છે. તેને કોઈ મારી શકતું નથી અને તે સરવેને મારી શકે છે, તે પરવરદીગાર તમામ અંબથી પાક અને પાકીજ છે એટલે તેને કોઈ જાતનો એજ નથી જેમકે આધિજી થઈ બીમાર પડતું, જીવમ કરવો, વાગેર; તે તે પરવરદીગારનીજ બંદગી કરવા વાજીબ અને સાજીમ છે.

પૈગમબર અને ઇમામતની તાઅરીફ.

જાણવું જોઈએ કે પયગમબર અને ઇમામ ખુદાના તરફથી દીનનો રસ્તો બતાવનાર છે; તેઓ તમામ ગુન્હાથી પાક હોયજ, કોઈ ખુદાનો અથવા મોટો ગુનાહ કરેજ નહીં, તેઓ કોઈ ઉપર જીજ્ઞાસ કરે નહીં, અને કોઈનો માથા ખાય નહિ, મરીમ, યતીમ, મીસકીનપર રહમ કરે, અને પોતાની પયગમબરી અને ઇમામતની સાબિતી માટે મોઅજજને દેખાડી શકે, જેમકે કોઈ કહે તે મુરદાને જીવતાં કરી શકે, આપણા દીલની વાત બહુરા આદે તે બાણી શકે વાગેર.

મોઅમીનની પીઠાનત.

જાણવું જોઈએ કે જે શખસ ખુદને એક કરી જાહે, ખુદને આદીલ જાણી પયગમ્બરને ખરહક જાણે ઇમામેને જોળખે અને ખરહક જાણે અને મરવા પછી કયામત આવશે એટલે ખુદ સરવેને ફના કરીને પાછા જીવ કરશે અને તમામને નેકી બદોના બન્સો આપશે તે દીવસને બન્દક જાણે, આ પાંચ ગીતને સાચા દાખલ માને તે મોઅમીન કહેવાય, પણ ખરાખર 'મોઅમીન' ક્યારે હોય? જ્યારે ખુદ રસૂલ અને ઇમામેના હુકમ પ્રમાણે ચાલે માઝ રોજા-વીગરે કામ બજાવી લાવે.

કલોમાહ.

લાએલાહ હલલલાહ, મોહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ,
અલીયુન, વલીયુલ્લાહ, અલીયો રસૂલુલ્લાહ.

કલોમાહની માયાના.

“લાએલાહ હલલલાહ” યાને, બંદગીની સાયક ખુદ સાવાય ખાનુ કામ નથી.

“મોહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ” યાઅને હઝરત મોહમ્મદ મુસ-તફા સલ્લલ્લાહે અલયહે વ આલેહી વસલ્લમ ખુદના પયગમ્બર છે, એટલે ખુદના તરફથી આપણને દીનનો રસ્તો બતાવનાર છે.

“અલીયુન વલીયુલ્લાહ” યાને હઝરત અલી અલયહીસ સલામ ખુદના તરફથી પયગમ્બરની બાદ તમામ દુન્યાના હાકીમ અને ઇમામ છે.

“વસીયો રસૂનિદ્દાહ” યાઅને પયગમબર તો વસી બરહક છે એટલે આપણા પયગમબર હજરત મોહમ્મદ મુસતફા સં નીબાદ બાર ઇમામ થયા છે તે સાચા છે.

બાર ઇમામનાં નામ.

હેલા ઇમામ જનાબે અમીરલ મોઅમેનીન હજરત અલી અલય-હીમ સલામ.

દેઝા ઇમામ હજરત હસન અલયહીસ સલામ.

દાઝા ઇમામ હજરત હુસયન અલયહીસ સલામ.

ચિ.થા ઇમામ હજરત ઝયનુલ આબેદીન અલયહીસ સલામ.

પાંચમા ઇમામ હજરતે મોહમ્મદ બાકર અલયહીસ સલામ.

છઠ્ઠા ઇમામ હજરતે જાઅફરે સાદીક અલયહીસ સલામ.

સાતમા ઇમામ હજરતે મુસાકાઝીમ અલયહીસ સલામ.

આઠમા ઇમામ હજરતે અલી રઝા, અલયહીસ સલામ.

નવમા ઇમામ હજરતે મોહમ્મદ તંકી અલયહીસ સલામ.

દસમા ઇમામ હજરતે અલીયુન તકી અલયહીસ સલામ.

અગીયારમા ઇમામ હજરતે હસન અસકરી અલયહીસ સલામ.

બારમા ઇમામ હજરતે મોહમ્મદ મહેદી સાહેબુઝ્ઝમાન અલય-હીરસલામ.

આ ઝમાનાના ઇમામ.

જશુબું જોઇએ કે આ ઝમાનાના ઇમામ ઉપર લખેલા બારમાં ઇમામ છે તેઓ ખુદાના હુકમથી જૈય છે એટલે હુપેલા છે. ખુદાની

એવીજ મરણ કે બાર ઇમામજ દુન્યામાં કરવા અને બારમા પછી તેરમો ઇમામ ન કરવો, અને બારમા ઇમામ જો જાહેર રહે તો ચાલુ ઇમાનામાં ખુદની કેટલીએક મસલેહતથી ઉલટું થાય, તો તેણે પોતાની મસલેહતથી તેઓને હાલ કુપી રેહવાનો હુકમ આપ્યો છે. પણ તેઓ કોઈ કોઈ જરૂરી કારણસર ભોકાને દેખાવ આપે છે, તે બમાન લંગાણુ હોવાથી આ જુજ પાનાની કીતાબમાં લખતો નથી, અને જે વખતે ખુદનો હુકમ મશે ત્યારે બારમા ઇમામ જાહેર થઈને તમામ દુન્યાને શીઆ ઇસનાઅશરી એક દીન કરશે અને હજારો વરસ સુધી રાજ્ય કરશે બાદ પછી કયામત આવશે.

બંદગીનું બયાન.

બાણુનું જોઈએ કે હર ઇનસાનને જરૂર છે કે પોતાના પેદા કરનાર માલિકો સુખતાર ખુદની બંદગી કરે. અને બંદગીમાં હમેશા પાંચ વખતની નમાઝ વાજબ છે.

કુલ વાજબ કામ નમાઝ રોઝા વીગેરે હીકરાને પંદર વરસ પુરા થવાથી અને હીકરીને નવ વરસ પુરા થવાથી વાજબ થાય છે, અને વરસની ગણતરી સીવાય એટલે મજકુર પંદર અને નવ વરસની પહેલાં પણ કેટલીક ચીજથી નમાઝ બીં વાજબ થાય છે.

નમાઝ પડવામાં બધો સવાબ છે તેમજ ન પડવામાં બધો અજાબ છે; પાંચ વખતની નમાઝ પડતાં આશરે અડધી કલાક લાગે છે તો આખો દિવસ અને રાતમાં અરધી કલાક કયાં હિસાબમાં છે? અમર વાતોના તડાકા કરવા બાગીએ તો બે કલાક નીકળી જાય, તો નમાઝ ન પડવી તે કાંઈ વખત માટે નથી કે વખત ન મળતો.

હોય પણ ખરું પુછો તો મોટું કારણ નમાઝ ન પડવાનું આજસહે, માટે આજસને માથાપર ચઝાવી ખુદનો હુકમ તોડી ખુદને નારાજ કરી અઝાબની અદર દાખીલ થવું તે બહુજ ભુલ ભુરેલું. 'શીતાનના ધોખાનું' કામ છે માટે કોઇ વખત નમાઝ કઝા કરવી નહીં.

નમાઝ એવી ચીજ છે કે “આઠા ઇમામ હુસયન” અ. પશું કરબલાના મેદાનમાં શહીદ થતી વખતે શીમર મલકનની પાસે નમાઝ પડવાની મોહલત માગી; અને તે વખતે હઝરતનો એવો હાલ હતો કે તે યાદ કરીએ તો દીલ ભરાઇ આવેછે. “આહ આહ અફસોસ” હજ તે કયા કયા વખતમાં નમાઝને યાદ કરી ? જે વખતે બાઇ, બનામ, ફરજદ અસહાબ, તમામ શહીદ થઇ ચુક્યા હતા, તમામના દાગ, દીલની અંદર લાગેલા હતા, તેવા વખતમાં નમાઝને ભુલ્યા નહીં અને પાણી ન હોવાથી માટી ઉપર તયમમુમ કરીને નમાઝ પડ્યા. તો અફસોસ છે એ સખસના હાલ ઉપર કે જે શીઆહનો દાવો કરે અને નમાઝ ન પડે, તો આઠા હુસેન અ. તેનાથી કેમ રાજ થશે ?

નમાઝ પડવાથી કાંઈ ખુદને પેતાનો ફાયદો નથી તેમ ન પડવાથી કાંઈ તેને નુકસાન નથી, પણ નમાઝ પડવામાં અને ન પડવામાં જે ફાયદો અને નુકસાન છે તે આપણાજ માટે છે.

નમાઝના વખતનું ખયાન.

બધું જોઇએ કે જે પ્રમાણે નમાઝના વખતનું ખયાન કરીતા-ઓમાં લખ્યું છે તે પ્રમાણે લખીએ તો સમજવું મુશ્કેલ થાય, તેથી તેનો પુલાસો લખ્યો છે, વધારે પુલાસાથી પણ મસાએલ મખઝનુલ મસાએલમાં છે.

હમેશાં પાંચ વખતની નમાઝ સતર (૧૭) રકાત છે.

“સુબહ”ની બે રકાત “ઝાહર”ની ચાર રકાત “અસ્ર”ની ચાર રકાત “મગરીબ”ની ત્રણ રકાત “ઈશા”ની ચાર રકાત.

“સુબહ” એટલે ફજરની નમાઝનો વખત સુબહ સાદીકથી તે સુરજ નીકળ્યા સુધી છે, સુબહ સાદીક એને કહે છે કે જોને ગામડાના લોક બાળકડુ કહે છે. અને તે વખતે ઉગમણી દીશા તરફથી આસમાનના કીનારામાંથી સફેદી નીકળીને ફેલાઈ જાય છે અને ત્યારથી અજવાળું થતું જાય છે. “ઝાહર”ની નમાઝનો વખત, અરધા દીવસના દાએરામાંથી સુરજ જરા ઢળીજાય ત્યારે શરૂ થાય છે. એકે જેને આપણે બપોર કહીએ છીએ તેની બાદ જના વખતમાં શરૂ થાય છે અને મગરીબ થવાને એટલી વાર હોય કે ઝાહર અને અસ્રની નમાઝ પડી શકાય તો ત્યાં સુધી ઝાહરની નમાઝ અદા પડી શકાય છે, “અસ્ર”ની નમાઝનો વખત ઝાહરની નમાઝ પડી શકાય એટલો વખત ઝાહરનો ગુજરે પછી તરત અસ્રની નમાઝનો વખત શરૂ થાય છે, અને મગરીબનો વખત થવાને અજગી નમાઝ પડી શકાય એટલો વખત હોય ત્યાં સુધી અસ્રની નમાઝ અદા પડી શકાય છે.

“મગરીબ”નો નમાઝનો વખત સુરજ અસ્ત થયા પછી જે રતાશ કે ઉગમણી તરફથી દેખાય છે તે મટી જાય અને બાથાનો ગાંઠાળો ગુજરી જાય ત્યારે મગરીબની નમાઝનો વખત શરૂ થાય છે અને અજગી રાત થવાને ઈશાની નમાઝ પડી શકાય એટલો વખત બાકી રહે ત્યાં સુધી મગરીબની નમાઝ અદા પડી શકાય છે.

“ઈશા”નો નમાઝનો વખત, મગરીબનો વખત થયા પછી મગરીબની નમાઝ પડી શકાય એટલો વખત ગુજરે પછી ઈશાનો

નમાઝનો વખત શરૂ થાય છે, પછી અરધી રાત થાય ત્યાં સુધી ઇસાનો વખત છે.

અરધી રાતની નીશાની એ છે કે સીતારા સુરજ અસ્ત થતી વખતે નીકળે છે તે માથા સામેથી યુજરી જાય તો સમજવું કે અરધી રાત થઈ.

વજ કરવાનું બયાન.

બાણનું જોડાએ કે જે વળો વજુ કરવું તો પહેલે વજુ કરવાના તમામ બાજ પાક હોવા જોઈએ, પછી નીચેના કરે કે વજુ કરે છું નમાઝ વાગે (વાજુના હોય તો વાજુ અને સુન્નાત હોય તો સુન્નાતની નીયત કરે) પછી “કુરઅનન અલ્લાહ” કહે અગર દરેક વજુ કરતી વખતે વાજુ કે સુન્નાત કાંઈ ન હોય અને ફક્ત કુરઅનની નીયત કરે તો ખસ છે; પછી મોઢાને માથાના વાળ ડિગવાની જગાથી તે ઠી સુધી લખાણમાં અને ખાંડુકો અને વચલી આંગળીમાં સમ વે ઝોટવું પહેલાં હાથ ધાવે, પછી જમણા હાથને ટ્રાણીથી આંગળીઓના માથા સુધી ધાવે, તેજ પ્રમાણે ડાબા હાથને ધાવે, અને મોઢું અને હાથ ધોવાની હદ પનારી છે તેથી જમ વધારે ધોવું, કેમકે જે જે જગો ધોવાની છે તે જરા પણ અધુરી ન રહે, પછી આગળના માથાનો મસાહ કરે ઝોટસે જમણી હથેળી આગળના માથા ઉપર રાખીને જરા ખેંચે, પછી જમણા હાથથી જમણા પગનો અને ડાબા હાથથી ડાબા પગનો મસાહ કરે ઝોટસે પગની આંગળીઓ ઉપર હથેળી રાખીને ઉપરના જોડ સુધી ખેંચે, અને મસાહ કરે ત્યારે હાથ બીનો હોવો જોઈએ કે હાથની જ બીનાસથી પગ અને માથાનો

મસાહ કરવો જોઈએ, અગર હાથ સુકાઈ ગયો હોય તો વઝુતા બાગમાં જરા બીનાસ હોય ત્યાંથી લઇને મસાહ કરે.

વઝુનું પાણી પાઠ હેવું જોઈએ, અને ખાલીસ એટલે પાણીમાં ખીજ કાંઈ ચીજ મળેલી હોવી ન જોઈએ અને વઝુ તથા ગુસલના બાગમાં કોઈ ચીજ ન પાણીને પહોંચતી અટકાવ કરે જેમકે ચીંકાશ મીણ વીગેરે તો તેને કાંઠી નાંખે, વઝુ કરે ત્યારે મોઢું હાથ ઉપરથી નીચે ધોવે, એટલે નીચેથી ઉપર ઉસડું ન ધોવે. મુઝાફ પાણીથી વઝુ ન કરે એટલે ગુસળનું કેવડનું, નારીએલ વીગેરેનાં પાણીથી વઝુ ન કરે, વીગેરે.

વઝુને તોડવાવાળી ચીજોનું ખયાન.

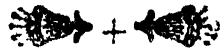
જાણવું જોઈએ કે વઝુ કરવા પછી નીચે લખેલા કારણોથી વઝુ ટુટે છે, (૧) પેશાબ કરવાથી (૨) પામખાને જવાથી (૩) હવા નીકળવાથી (૪) ઉધી જવાથી (૫) દીવાનાપણાથી (૬) ગરમ આવવાથી (૭) નીશાથી (૮) પેશાબ પછી ઇસતખરો ન કર્યો હોય અને કતરો (ટીપુ) પડે તો (૯-૧૦-૧૧) ઓરતોને લોહી આવે છે તે હેજ ઇસતેહાજ અને નીફાસનું (૧૨) મસે મધયીતથી એટલે મધયીતને ત્રણે ગુસલ આપવાની પહેલાં અડવાથી (૧૩) જનાબતથી.

ગુસલનું ખયાન.

જાણવું જોઈએ કે વાજીબ ગુસલ છ છે. (૧) જનાબતનું એટલે સોહગત કરવાથી અથવા સ્વપ્નામાં નહવાની હાજત થવાથી વીગેરે કારણથી ગુસલ ચડે તે. (૨) મસે મધયીતનું વઝુમાં ખયાન થયું તે. (૩) મધયીતનું એટલે કોઈ મોઅમીન ગુઝરી ગય, તો તેને આપ-

વાતું (૪—૫—૧) હેઝ, નીફાસ, ઇસ્તેદાજાતું આ વળે ગુસલ ખાસ જોરતો માટે વાજીય છે.

ગુસલ કરવાની રીતનું ખ્યાનું.

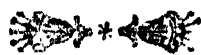
જાણવું જોઈએ કે ગુસલ વાજીય હોય અથવા સુન્નત તે કરવાની રીત એકજ છે ફક્ત નામમાં ફરક છે.

નાચે લખ્યા મુજબ ગુસલ કરે તોપણ થઈ શકે છે,

ગુસલ કરે ત્યારે પહેલે તમામ અંગ એ વખત ધોઈને પાક કરે. અગર અંગમાં કોઈ જાતની તબીબત ન હોય તો પાક કરવાની જરૂર નથી. પછી જે ગુસલ કરવું હોય તેની નીચત કરે જેમકે જતા પાતનું ગુસલ કરવું હોય તો નીચત કરે કે ગુસલ કરવું જતા પાતનું પુછાની પુછી વારતે “કુરબતન એલદલાહ” પછી માથું અને ગરદન ધોવે અને ચારે તરફ નીચેના જાગમાં જરા વધારે ધોવે અને કાન વગેરે કોઈ જગો ફેરી ન રહે, માથાના વાળ નીચે પણ પાણી પહોંચાડે, બરાબર માથું અને ગરદન ધોવાઈ જાય ત્યાર પછી જમણી તરફનું અડધું અંગ ગરદનથી તે હાથ અને પગની આંગળીઓને પગના તળીયા સુધી ધોવે, અને જમણી બાજુ ધોતી વખતે ડાબી તરફનું અંગ જરા ધોવે, એટલા માટે કે જમણી બાજુનું અંગ જરા પણ ડાઁ ન રહે, પછી ડાબી બાજુનું અડધું અંગ ગરદનથી તે હાથ અને પગના તળીયા સુધી ધોવે અને ડાબી બાજુ ધોતી વખતે જરા જમણી બાજુ ધોવે અને જમણી અને ડાબી બાજુ ધોવે તો બંને વખત શરમની જગો ધોવે કેમકે તેમાં અડધું ઠીક ન પડે, તેજ પ્રમાણે ફૂટીને પણ બંને વખત ધોવે. ઉપર લખ્યા પ્રમાણે જે ગુસલ

કરે તો ગુસલ કિરે છે, અગર નેમ ન થે તા પોતાની ખુશી માફક હમરો હાંડથી નાહજો તોપણ ગુસલ નહીં કિરે અને નમાઝ ખાતીલ રોઝા લાંધણુ ઝાય છે માટે ખુદા અને રસુલના હુકમ પ્રમાણે અમલ કરવો જરૂર છે, અમર જના'ખતનું' ગુસલ કરવું હોય તો નમાઝ માટે વજુ ન કરવું, હા ! અગર ગુસલ કરવા પછી વજુને તોડવાની કોઈ ખાખત જની હોય તો વજુ કરવું જરૂર છે.

અને વજુમાં પછીનું ખયાન થયું તેમજ ગુમલના પાણીને હુકમ છે કે પાક વીગેરે હોવું જોઈએ, ગુસલની ખીજ રીત પણ છે પણ આ રીત વધારે ઠીક છે.

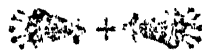

તયમમુમ કરવાડું ખયાન

જમણું જોઈએ કે ગુસલ અથવા વજુ કરવાથી ખીમારીને ખોદ્ હોય અથવા વખત તંગ હોય કે વજુ અથવા ગુસલ કરવાથી વખત નહીં રહે, અથવા પાણી ન ગળે વિગેરે કાનજોથી વજુ અથવા ગુસલના બદલામાં તયમમુમ કરીને નમાઝ પડવી જોઈએ, અને નીચે લખ્યા મુજબ અગર તયમમુમ કરે તોપણ યસ છે.

જે વખતે તયમમુમ કરે તો પેહેલે નીયત કરે કે તયમમુમ કરું છું નમાઝ મુઆહ થવા માટે વજુને બદલે અથવા ગુસલને બદલે “કુરખતન એલ્લાહ” પછી જન્ને હથેળી બેગી કરીને પાક માટી ઉપર પછાડે પછી જન્ને હથેળી માથાના વાળ ઉગવાની જગોપર રાખીને નાહ સુધી જે'ચે પછી જમણા હાથના કાંડાની જરા ઉપર ડાબા હાથની હથેળી આંગળીઓને આડી રાખીને કાંડાથી તે આંગળીથીના માથા સુધી જે'ચે, પછી યોજ પ્રમાણે ડાબા હાથના કાંડા ઉપર જમણા

હાથના દથેળી આંગળીયોને આડી સળાન કાણથી તે આંગળીયોના માથા સુધી ખેંચે તોપણ મધ રાકે છે, અને શુશ્રુષાને જદાસે તપમમુમ કરે તો એક વખત કપળના મસાદ માટે તથા બીજી વખત જ તે હાથ ન કાઢતા મસાદ માટે દથેળીઓ પછાડે અગરે તપમમુમ માટે માટી ન મળે તો જમીનપર અને જમીન ન મળે તો રેતીપર અને તે પછુ ન મળે તો પથ્થર ઉપર તપમમુમ કરે, અગર પથ્થર પછુ ન મળે તો શુમાર ઉપર તપમમુમ કરે:

અજ્ઞાન અને એકામાહનું બચાન.

જાણું જાણો કે જે વખતે તમાજ પડે તે વખતે પહેલા અજ્ઞાન અને એકામાહ કહીને તમાજ પડે તે ધણો સવાચ છે. *

અજ્ઞાનના રીત નીચે મુજબ.

આર વખત “અલ્લાહો અકબર” જે વખત “અશુદ્ધોઅન્ન લાએલાહ મદલલ્લાહ” જે વખત “અશુદ્ધોઅન્ન મે હું + દરે રસુલુલ્લાહ” જે વખત “અશુદ્ધોઅન્ન અંલારસુન” હુંજમતુલ્લાહ. આએ કહેવું અજ્ઞાનનો ભાગ નથી પણ ખેલતર છે માટે કહેવું.

જે વખત “હુરય અલફેસેલાહ” જે વખત હુરય અલલ-ફલાહ જે વખત “હુરયઅમલા ખેયેરિલ અમલ” જે વખત “અલ્લાહો અકબર” જે વખત “લાએલાહ મદલલ્લાહ” જે પ્રમાણે કહેમથી અજ્ઞાન ખત્રાલ થઈ. અને અજ્ઞાન કહી રહ્યા જાદ એકામાહ કહેવી, જે પ્રમાણે અજ્ઞાન છે તે પ્રમાણે એકામાહ છે, પણ થોડી જગો ફરકાર છે તે નીચે મુજબ.

પહેલે વખત ‘અલ્લાહો અકબર’ ચાર વખત ન કહેતાં જે વખત કહેવું અને ‘હુય્યઅંસા ખૈયરીલ અમલ’ જે વખત કહેવા પછી જે વખત ‘કિદ્દેકીમતીફરસલાહ’ કહેવું અને આખર લાએલાહ હદસલ્લાહ’ જે વખત ન કહેતાં ફક્ત એક વખત કહેવું, એ મુજબ કહેવાથી એકામાદ પણ ખલાસ થઈ.

નમાઝ પડવાની રીતનું ખ્યાન.

જાણવું જોઈએ કે જે વખતે નમાઝ પડે ત્યારે નમાઝ પડવા-વાળાનાં કપડાં અને અંગ બનતા સુધી પાક હોવું જોઈએ એટલે કોઈ વખતે અંગ અથવા કપડું નજીસ હોય અને પાક ન કરી શકે તો તેનો હુકમ જુદો છે.

નમાઝ પડે ત્યારે મરફ માટે આગળ પાછળ શરમની જગ્યા છુપાવવી જરૂર છે અને ચોરનો માટે તમામ અંગ છુપાવવું જરૂર પણ હાથની હથેળી અને પગના કાંડાની નીચેનો ઉપલો ભાગ ખુલ્લો હોય અને મોઢું ઉઘડું હોય તો નમાઝ પડવા માટે હરકત નથી.

નમાઝ પડે ત્યારે કીબ્લાની સામે હિજ્લ રહેવું વાજબ છે અને સીજદો કપડાપર ન થાય, અને સીજદો કરવા બેઠતર છે કે માટીની મોહર રાખે અથવા લાકડું પાણી રાખે જમીન ઉપર પણ સીજદો થઈ શકે છે મતલબ એકે ખાત્રા પીવાની પેહરવા ઓઢવાની ચીજ અને ધાતુ વીગેરે પર સીજદો દુસ્ત નથી. અને સીજદાની જગ્યા પણ પાક હોવી જોઈએ.

નીચ્યત—જે નમાઝ પડવી હોય તેની નીચ્યત દીલમાં કરવી જેમકે સુબ્હની નમાઝ પડવી હોય તો દીલમાં નીચ્યત કરે કે નમાઝ પડું છું સુબ્હની “કુરબતન એલ્લ્લાહ” પછી “તકબીરતુલ્લએહરામ” કહે એટલે “અલ્લાહો અકબર” કહે. પછી નીચે મુજબ અલ્લ-હની સુરત પડે.

મિસૈમિલ્લાહિરે રહુંમાનિર રહીમ; અલંહુમ્મદા
લિલ્લાહે, રૈમિલિ આંસમીન અરૈરહુંમાનિરૈ રહીમ
માલેકે યવૈમિદીન ઇચ્યાક નઅંમોદા વઇચ્યાક નસ્તઇન
અહેલુન ફેસરાતલૈમુરતકીમ, સેરાતલૈ લઝીન અન્
અમેન અલયૈહિમે, ગયારિલે મઝાઝુમે અલયૈહિમે વલઅં
ઝાહીન,

પછી નીચે મુજબ કુસહોવલ્લાહની સુરત પડે તોપણ બસ છે.
મિસૈમિલ્લાહીરે, રૈહુંમાનીરૈ રહીમ; કુંલૈહોવલ્લાહો અહુંદ;
અલ્લાહુરૈસમદ, લમૈયલીદે વસમૈયુસદે; વલમૈયકુર્નલહૂ કોફ્રા-
વનેઅહુંદ, પછી રકુઅમાં જાય એટલે ગોઠણ સુધી હયેળી પહેંચે
એટલું નમે પછી રકુઅની અદર બરાબર ઢેરીને નીચે મુજબ ત્રણ
વખત કહે તોપણ બસ છે.

“સુર્અહીનલ્લાહે” આ પ્રમાણે બરાબર ત્રણ વખત ઠહી
રહે પછી સીધો ઉમો રહે અને આ પડીને સીજદામાં જાય “સમે
અલ્લાહો લેમન હુંમેદહુ” સીજદામાં સાત ભાગ જમીન ઉપર
રાખતા જરૂર છે, પેથાની એટલે કપાળ બંને હયેળી ગોઠણ બંને
પગતા અંગુઠા, એ મુજબ સાતે ભાગ જમીન ઉપર રાખે પણ
કપાળને ઉપર બમાન થઇ ચુકેલી ચીજ ઉપર રાખે; પછી બરાબર
ઢેહરીને નીચે મુજબ ત્રણ વખત પડે તોપણ બસ છે “સુર્અ-
હીનલ્લાહે” પછી સીજદામાંથી ખેડો થાય અને બરાબર બેસીને
આ પડે “અસતગીફ્રેદન્નાહુ રખમીવઅતૂમો અલયહુ” પછી
બીજા સીજદામાં જાય અને પહેલા સીજદાની માફક બીજો, સીજદો

કરીને જોડો થાય અને નીચે મુજબ ઉભો થતો થતો પડે “એહુંવ
નિહાલે વહુંવતેહી અકૂંમો વચ્ચકુંઉદ” પછી રીધો ઉભો ધીને
પહેલી રકાતની જેમ અલદમદો અને કુલહોવદનાહની સુરત પડીને
બંને હાથ જોડ્યા કરી નીચે મુજબ દુઆ પડે તો બસ છે અને તેને
કુવુત કહે છે.

“રખમના આતેના િહુંન્યા હુંસનતને વદિલઆ-
મરતે હુંસનતને વકેના અઝામન્નાર” એ મુજબ પડીને
પેલલી રકાતની માફક રકુઅ અને બંને રીજદા બગાવર કરીને
બગાવર જેસે અને નીચે મુજબ “તશહુદ” પડે—અરહુદોઅને
લાઅલાહ હદસકંજાહો, વહેદહુ, લાશરીકંજહુ, વચ્ચરહોઅ-
ન મોહુંમદને અબેદહુ અસૂલાહુ અદનાહુઅન સદ્દાઅલા
મોહુંમદ વચ્ચાલે મોહુંમદ.

પછી નીચે મુજબ ત્રણ સલામ પડે તો નમાઝ તમામ થાય.
“અરસામો અલયેક અરયોહુને તમિરયો વરહુંમતુ-
હસાહે વખરકાતોહુ.

અરસસામો અલયેના વચ્ચાલેખાદિલાલિ રસાલેહીન”

અરસસામો અલયેએ વહુંમતુહસાહે વખરકાતોહુ.”

એ મુજબ પડતાથી નમાઝ તમામ થઈ, અને ઝોહરની નમાઝ
પડવી હોય તો નીચેવત કરે કે નમાઝ પડું છું ઝોહરનો “કુરખતન
અલદલાહ” પછી સુબહની નમાઝ પ્રમાણે બંને રકાત પડે પણ
“તશહુદ”ની જાદ સાલમ ન પડે અને જોની રીતે પેલલી રકાત
પડીને જે પડતો પડતો ઉભો થયો હતો તે પડતા પડતા ઉભો થાય
અને ત્રીજી રકાતમાં જોઈએ તો ફક્ત એક વખત અલદમદોની સુરત

પડે અથવા નીચે મુજબ ત્રણ વખત "તસખીહાતે અરખાઅ" પડે તોપણ બસ છે, પણ તસખીહાતે અરખાઅમાં બિસમિલ્લાહ પડતી મનાઈ છે અને નમાઝ બાતીલ છે; પણ જુલથી પડાય તો હરકતનથી.

મુખહીનદ્વારે, વલહુમ્મોલિલ્લાહે, વલાએલાહ, હદલ-
દલાહે વદલાહે અકબર" પછી રકુઅ અને બંને સીજદા
બરાબર કરીને ચોથી રકાત માટે ઉભો થાય અને ત્રીજી રકાતમાં જે
પડ્યો હતો તેજ પ્રમાણે પડીને રકુઅ અને બે સીજદા કરીને બરા-
બર બેસે, અને જેમ બીજી રકાતમાં તપહુદ પડ્યો હતો તેમ પડી-
ને ત્રણે સલામ પડે. તો નમાઝ તમામ થઈ અને અસર તથા ઇશા
એ બંને નમાઝ પણ ઝોહરની પ્રમાણે પડે, નીચ્યત હરએક નમાઝની
જુદી જુદી કરે એટલે ઝોહરની પડે તો ઝોહરની ઇશાની પડે તો
ઇશાની વીગેરે, અને મગરીબની નમાઝ ત્રણ રકાત છે તો તે નમાઝ
પણ ઝોહરની પ્રમાણે પડે પણ જે વખતે ત્રીજી રકાતના બંને સીજદા
પુરા થાય તો બેસીને તપહુદ અને સલામ પડીને નમાઝ તમામ કરે.

નમાઝના જરૂરી મસાએલનું બંધાન.

ભણવું જોઈએ કે ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પાંચ વખતની નમાઝ
પડી શકાય છે પણ તેમાં કેટલોક ફેરફાર છે તે નીચે મુજબ.

ઝોહર અને અસરની પહેલી બંને રકાતમાં અલહમદો તથા
કુલહોવદ્લાહનો સુરો અને ત્રીજી તે ચોથી રકાતમાં અલહમદો અથવા
"તસખીહાતે અરખાઅ" જે પડે તે આસ્તે પડે એટલે આગળ ન
નીકળે; જેમ કોઈ છાત્રની વાત એક બીજાના કાનમાં કહે છે તેમ પડવું.

અને તે સીવાય બીજી ચીજો અને બંને સુરાની બીસમિલ્લાહ
એ સરવેમાં ઇખતીઆર છે જોઈએ તો આવાનથી પડે જોઈએ તો
આસ્તે પડે.

અને સુખહની તથા મગરીય અને ઇશાની એ ત્રણે નમાઝમાં પેઢલી બન્ને રકાતમાં બન્ને સુરત આવાજથી પડવી વાજીય છે. અને મગરીય અને ઇશાની ત્રીજી અને ચોથી રકાતમાં અલહમદોની સુરત અથવા “તસગીહાતે” અરઆઅ” જે પડે તે આસ્તે પડે, તે સીવાય સુખહ અને મગરીય અને ઇશા એમાં પણ ખાફીની ચીજોમાં “ઇખ-તીયાર છે જોઇએ તો અસ્તે પડે જોઇએ તો અવાજથી પડે એ મરદો માટે હુકમ છે, પણ ઓરતો માટે હુકમ છે કે નમાઝમાં જે ચીજ મરદ આસ્તે પડે તે પણ આસ્તે પડે પણ જે ચીજ મરદને અવાજથી પડવાનો હુકમ છે તેમાં ઇખતીયાર છે કે જોઇએ તો આસ્તે પડે અને અગર “નાગદરમ” ન સાંભળતો હોય તો જોઇએ તો અવાજથી પડે, અને એકતીયાત એ છે કે હરહાલમાં આસ્તે પડે ત્રીજી રકાતમાં અલહમદોની ખીસમીદ્દાહ પણ ઓરતો મરદો માટે આસ્તે પડવી જોઇએ.

તમામ નમાઝમાં પહેલી અને બીજી રકાતમાં સુરાઓની ખીસ-મિદ્દાહ મરદો માટે આવજથી પડવી સુન્નત છે બલકે ઈમાનદારીની નીશાની છે નમાઝની નીચવન કર્યા પછી કાંઈ પણ ખાવું પીવું નહીં હસવું ખેંચવું કે રોવું નહીં અને કીબલા સામેથી આડુઅવળું ફરી જવું નહીં હાથ બાંધીને નમાઝ પડવી નહીં, અલહમદના સુરા પછી “આમીન” કહેવું નહીં, નમાઝ પઢતા પડતા અગર વજ્ર દુડી નામ તો નમાઝ ખાતીલ થાય છે માટે ફરીથી વજ્ર કરીને નમાઝ પડવી.

નમાઝને તોડવાવાળી કેટલીક ચીજો.

૧-નમાઝ પડતા પડતા ઝાઝીવાર ચુપ રહેવું કે જેથી નમાઝની

સુરત બગડી જાય ૨-ખડખડ કરીને જાણીને હસવું. ૩-જાણીને
બોલવું. ૪-જાણીને કુન્યાના કામ માટે આવાજથી રોવું, ૫-૬-ત-
કીયા વગર હાથ બાંધીને નમાઝ પડવી અને અલહમદોની સુરાબાદ
આમીન કેહવું. ૭-કીયાલા તરફથી ફરી જવું, ૮-૯-ખવું, પીવું.
૧૦-૬વા નીકળી જાય એટલી ચીજ વજુ ગુસલ અને તયમુમને
તોડે છે તેટલી ચીજ નમાઝને પણ તોડે છે.

મધ્યતના ગુસલ દેશ વીગેરેનું બયાન.

જે વખતે કોઈ બીરાદરે મોઅમીન ગુજરી જાય તો ખુદાના
હુકમ પ્રમાણે ગુસલ આપવું વાજબ છે તેથી ઉલટું આપવાથી
ગુનાહ થાય છે માટે બરાબર ધ્યાન રાખી નીચે મુજબ ગુસલઆપવું,
મધ્યતને ત્રણ ગુસલ આપવા વાજબ છે પેહલે બેરડીના પાંદડું,
બીજું કાકુરનું, ત્રીજું ખાલીસ પાણીનું

મધ્યતના અંગમાં કોઈ જાતની નજસત (નાપાકી) હોય તો
જે વખત ધોતને પાક કરે પછી પાણીમાં બેરડીનાં યોડાં પાંદડાં
નાંખીને ચોળે એટલે તે બેરડીના પાંદડું પાણી થયું, પછી જે જે
ગુસલ આપે તે નીચત કરે કે આ મધ્યતને ગુસલ આપું છું
બેરડીના પાંદડું “કુરબાન એલલાહ” પછી આપણે ગુસલ કરવાનું
જેમ ઉપર બયાન થયું તેજ પ્રમાણે મધ્યતને ગુસલ આપે કે
પેહલે ગરદન અને માથું બરાબર ધોવે કે કોઈ જગા કોરી ન રહે
અને ગરદનથી જરા નીચેના ભાગમાં વધારે ધોવે, પછી જમણી
ખાજીનું અરધું અંગ ખભાથી તે હાથ અને પગના તળીયા સુધી
બરાબર ધોવે કે જરા પણ બાકી ન રહે પછી ડાબી ખાજીનું અરધું

આંગ ધેવે અને જમણી અને ડાબી બાજુ ધોતી વખતે શરમની જગો અને કુંટીને ધોવે, એ મુજબ ધોવાથી એક ગુસલ તમામ થયું.

પછી બીજી પાણી લઇને તેમાં સેજ કાકુર નાંખીને ચોળવું કે તે કાકુરનું પાણી થયું પછી નીચત કરે કે આ મધ્યીતને ગુસલ આપું છું કાકુરના પાણીનું “કુરખતન એલ-લાહ” પછી જેમ ખોરીનું ગુસલ આપ્યું તેમજ કાકુરનું ગુસલ આપે. પછી ખાલીસ પાણી એટલે તેમાં કાંઈ પણ નાંખેલું ન હોય તે પાણી લઇને નીચત કરે કે આ મધ્યીતને ગુસલ આપું છું ખાલીસ પાણીનું કુરખતન એલ-લાહ” પછી બંને ગુસલની મુજબ ગુસલ આપે તો મધ્યીત પાક મધ જાય છે.

કફનનું અને હુતતનું બચાન,

મધ્યીતને ત્રણ ગુસલ આપવા પછી કાકુરને ચોળીને ઝીણું કરવું અને કપાળ, બંને હથેળી, બંને ગોઠણ અને પગના બંને અંગુઠાએ સાત ભાગપર કાકુર ચોળવું,

પછી કફન પેહરાવવું કફનમાં પેહલે લુંગી પેહરાવવી અને લુંગી કુટીથી તે ગોઠણ સુધી પોહોળી હોવી જોઈએ, અને સાંખી તો બરાબર બંધાઈ શકે એટલી હોવી જોઈએ.

પછી પહેરાન પહેરાવવું અને પહેરાન ખભાથી તે પગની અંડથી પાંડલી સુધી સાંખુ હોય તો બસ છે, પછી આદર પેહરાવે આદર એટલી પોહોળી હોય કે તમામ અંગ દેહાય અને સાંખી એટલી હોય કે બંને તરફ બાંધી શકે.

મધ્યીતની નમાઝનું ખ્યાન

મધ્યીતને ઠાળસા સામું આડું અને ચીતું સુવગવતું એવી રીતે કે તેનું માથું નમાઝ પડનારની જગ્યાથી બાજુ તરફ રહે, અને નમાઝ પડનાર મધ્યીતની પાસે વચમાં ઉભો રહીને નાચેત કરે કે, નમાઝ પડુંછું આ મધ્યીત ઉપર “કુરબાન અલ્લાહ” પછી અલ્લાહો અકબર કહીને આ મુજબ કહે અરહુદે. અને લાઅલ્લાહ હક્કુ-દ્દીન, વઅરહુદેઅન્ન મોહુંમદર રસુલુદ્દીન પછી બાજુ વખત “અલ્લાહો અકબર” કહીને આ મુજબ કહે “અલ્લાહુમ્મ સદ્દેઅલ્લા મે હુમ્મદ અલ્લા મોહુંમદ” પછી ત્રીજી વખત “અલ્લાહો અકબર” કહીને આ મુજબ કહે “અલ્લાહુમ્મ ઝીક્ર લિલમાઅમેનાન, વઅમાઅમેનાન” પછી ચોથી વખત “અલ્લાહો અકબર” કહીને આ મુજબ કહે “અલ્લાહુમ્મઝીક્ર લેહાઝ્ઝલ મચ્ચત” પછી પાંચમી વખત અલ્લાહો અકબર કહે એટલે નમાઝ ખસાસ થઈ, અગર નાના બચ્ચની મધ્યત હોય તો ચોથી વખત “અલ્લાહો અકબર” કહીને આ મુજબ કહે “અલ્લાહુમ્મઝે અલ્લા લેઅમવયહે વલના સલફને, વ ફરતન, વઅફર” અગર ઓરતની મધ્યત હોય તો ચોથી તકબીર કહીને “અલ્લા હુમ્મઝેફર લેહાઝ્ઝલ મધ્યીત” કહે અને અગર છોકરીની મધ્યત હોય તો ચોથી તકબીરની બાદ જે પડવાનું છે તેમાં “લેઅમવયહે”ને બદલે “લેઅમવયહા” પડે.

દફન કરવાનું ખ્યાન.

વાજીબ છે કે મધ્યીતને જમીનમાં દફન કરે એવી રીતે કે બદખો બાહેર આવી ન શકે, અને કોઈ જનાવર ખોદી બાહેર કાઢી

ન શકે; અને કપરમાં એવી રીત સુવસવે કે મધ્યીતનું જમણું પડખું નીચે આવે અને કીચલા સામે મોઢું રહે પછી દફન કરી આપે.

મધ્યીતને લગતાં કેટલાંક મસાએલ.

મધ્યીતને ગુસલ આપવાવાળો મોઝમીન હોવો જોઈએ. ગુસલનું પાણી પાક હોવું જોઈએ. અને રજા સીવાય પરાયું પાણી ન હોવું જોઈએ.

મધ્યીતને ગુસલ આપનાર મરદ માટે મરદ, અને ઓરત માટે ઓરત હોવી જોઈએ.

ત્રણ વરસની છોકરીને મરદ; અને ત્રણ વરસના છોકરાને ઓરત ગુસલ આપી શકે છે.

ઓરતો પોતાના ધણીને અને મરદ પોતાની ઓરતને ગુસલ આપી શકે છે તે સીવાય મદરમ મહરમને આપી શકે છે.

ગુસલ કફન દફન વીગેરે માટે મધ્યીતના “વાલી” (વારીસ) કે જેની રજા લેવી જરૂર છે તેની રજા લેવી જોઈએ તેની રજા સીવાય કોઈ કામ ન કરે, પણ અગર આપણને ખાત્રી હોય કે તે રાજી છે તો પછી રજા ન લઈએ તો હરકત નથી.

મધ્યીતની બાદ સાગં સારાં કામ કરવાં સખાવત કરવી વીગેરે, અને તેનો સવાજ તેની રહને બખશી આપવામાં બનેને બહો સવાજ છે.

લઠ હાજી ગુલામઅલી હાજી ઇસમાઇલ બાવનગરી હાલ અમદાવાદની અરજ કોઈ જગો ભુલ જોવામાં આવે તો સુધારીને સવાજમાં દાખીલ થવું.

માહે રખીઉલઅવ્વલ } તમામશુદ. { માહે મેએ
૧૩૨૩ હીં } સને ૧૯૦૫

ઈસ્લામી કીતાબો વીં નું ટુંક લીધ.

૧ કુરઆને શરીફની ઉમદા તફસીર અસલ અરબી. ખુશનુમાં આયતો તેની પાછળ તેજ આયતો ગુજરાતી શાબીતો મોટા હરફમાં તથા તરજુમો તે પછી તફસીર તાલીલ વીં વીં થી બરપુર મોટા રૂંડ૦૦ પેજમાં કે જે રાયલ ૮ પેજ ૫૨૦૦ પેજ થયાં તેના દસ દસ સીપારાના ૩ ભાગ છે. પાકા પુઠા સાથે પોસ્ટેજ રજીસ્ટર સુધ્ધા દરેક ભાગના રૂ ૧૦) = ત્રણે ભાગના રૂ ૩૦ = આફ્રીકા વીં માટે પાંચ ભાગ કર્યા છે પોસ્ટેજના તથા બે પુઠાના રૂ. ૪૫ વધારે કુલ રૂ. ૩૪૫ = હિંદુસ્તાનના પાંચ ભાગના રૂ. ૩૧૫ =

૨ અમ્માનાં પારો—જેની અંદર ૩૭ સુરા છે, પહેલે અરબી ખુશનુમાં હફ્ઝામાં આયતો અને તેની પાછળ તેજ આયતો ગુજરાતી મોટા શાબીતા ટાઇપમાં તેની નીચે ગુજરાતીમાં તરજુમો અને તે પછી તેની તફસીર છે હદીથો રૂ ૧૫૫ પોસ્ટેજ ૦) = આફ્રીકાના ૦ = ૩ હદીકએ શહાદત જેમાં ઉરદુ શીરીન ભાષા ગુજરાતી મોટા હરફમાં ૪૦ મજલીસો છે પાકા પુઠાની મોટા કદની છે. કીંમત રૂ ૧૫૫ પોસ્ટેજ ૦) = આફ્રીકાના ૦ ઉંચા કાગળ વાળીનો રૂ ૧) વધારે.

૪ રાહનખત માસીક ચોપાન્યું ઉમદા ઉમદા દીન. ઈસ્લામની બાગતો હીકાયતો હદીસો કીસ્સા વીં થી બરપુર ૩૨ પેજમાં નીકળે છે જેનું ૧૩ મું વરસ ચાલે છે વરસ ૧ ના અગાઉથી રૂ ૨)

૫ નુરુદ્દીન ખાન જે માસીક ચોપાન્યું ઇમામે હુસયન અં ની મુસીબતની રીવાયતો મરસીયા તથા સલામ વીં તથા મોઅજ્જા રજાં વીં ૩૨ પેજમાં ૧૨ મું વરસ ચાલે છે, વરસે રૂ ૧) આફ્રીકા ૧) = રાહનખત ન લીએ તેનો રૂ ૦૫ વધારે.

૬ મેઘરાત્રીસઆદિહુ જેમાં રહી પીગારીયોતો ધલાજ છે
ભાગ ૧ લો પોરટેજ સાથે રૂ૧૧= આફ્રીકા ૧૧૧

૭ રાહેનગત ૪થી રૂ૧) ૮ રાહેનગત ૫થી રૂ૧) ૯ રાહેનગત ૬થી રૂ૧)

૧૦ અહુવાલુન્નીસા ખાસ જોરતોના અહવાલમાં કીસ્સા હીકા-
વનો મસાએલ વીં ની પોરટેજ સુધાં રૂ ૧૧= આફ્રીકા વીં નો રૂ ૧૧

૧૧ દુરરેએબહા પંજેતને પાક નવ ધમામ મળી ૧૪ માઅસુમ
અં ના અહવાલની પોરટેજ સુધાં રૂ ૧૧= આફ્રીકા વીં રૂ ૧૧

૧૨ મખતુલ મસાએલ જેમાં ખુદાની વહદાનીયત, સામેતી,
અદાલત, ધમામત, નખુવત, ધલમ વજુ, ગુસલ નમાઝ, રોઝા હજ
ઝકાત, ખુમસ, તથા મધ્યતને લગતી કફન, દફન, ગુસલ જનાઝ
વીં વીં ની બાઅતો હંયા કાગળ વાળીનો રૂ ૧) દલકા કાગળ
વાળીનો રૂ ૦૧૧ પોરટેજ ૦) આફ્રીકાના રૂ ૧ કાગળ પુંડાવાળી રૂ ૦૧૧

૧૩ અહરેગમ ૧૦ મરસીયા પોરટેજ સાથે રૂ ૦૧૧

૧૪ ઝાહુલઆખરત ૧૦ મજલીસની રૂ ૦૧૧ આફ્રીકાના રૂ ૦૧૧

૧૫ માઆપના હકની કીતાબ રૂ ૦

૧૬ સઝાએઝુલમ મુખ્તાર વીં ખનનો બદલો લીધાનો અહવા= રૂ ૦

૧૭ નહરેગમ ૭૫ નવહા ૧૦ સલામ પાંચ મુનાગત દોરૂ વીં
વીં રૂ ૦૦૧ આફ્રીકાનો રૂ ૦-

૧૮ બાહોહર અને યુઝાચુકનો રસીક કીસ્સો રૂ ૦

૧૯ મફતીહુલ છનાન મસાએલની ઉરદુ હરદ અને ઉરદુ
માપમાં ૦૧૧ આફ્રીકા વીં ના રૂ ૦

૨૦ તમીમઅનસારીનો રસીક કીસ્સો રૂ ૦

૨૧ તવરેતના ૪૦ સુરનો તમજુમે ૦) પોરટેજ ૦)

૨૨ તોહકુતુસાએમીન, માહે રમઝાનના રોઝાની ફઝીલત અ-
અમાત્ર ઝીવરત દોઆઓ, જવશને કમીર ગુજરતીમાં તરજુમા
સાથે, હીકાયતો નસીહતો મસામેત્ર વીં વીં ૩૦ વાએઝની ૩૦૦
પેઝની ૩૨) પોસ્ટેઝ ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન
સાહી ચામડાની પુઠાની બહુજ ભારે કાગળવાળીના ૩૩) વધારે.

૨૩ મેઅરાજનામા મેઅરાજતો અહવાલ ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૨૪ અહકામુલ મવારીસ વારસાવીશે ૩૦ પો. ના આ. ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૨૫ નેઅમત ગોસ્ત ખાવા શીકાર કરવા હલાલ કરવા વીંની ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૨૬ તમવીઝે અઅઝમ બલા અને આફતોથી બચવાનું તાવીઝ,
જેમાં સાત સુરા મક્કા વીંના નકશાછે. ૦) ના ગમે તેટલાં લીયે પો. ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૨૭ રૂમાઝવાત ૨૦૦ ૦) પો. ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૨૮ મહરેસુનોર ૬૦ રસુલે ખુદા સં ના ૭૫ મોઅજ્જા પોસ્ટેઝ
સુધાં ૦) ના આફ્રીકા ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૨૯ અઉદમાઅસુમ અન્ના નામનું ઝાડ ૦) ગમે તેટલાં લીયે પો. ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૩૦ હૉ અલી અં નુ બાન્તુલંધ ૦) અને ૦) ના ૩ પો. ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૩૧ અયઅરની લડાક ૦) પોસ્ટેઝ ગમે તેટલી લીયે ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૩૨ ઇસ્લામી તારીખ્યું તારીખો સાથે ખુદાના ઇસમ પશુ જેવા
થાય રાખે ત્યાંથી શેતાન બાગે અને બરકત થાય કીમત ૩૦ આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૩૩ વઝીફા જેની અંદર જાત જાતની ખીમારી, બલા, ઝાલીમોના
કુદમ દુર થતા, માલ દોલત મળવા કરજ અદા થવા, હાજતો પુરી

થવાની દોઆ નમાઝ અમલ ખુદાના ૨૫ ઇસમની ખાસીયત વીરહ
અને કેટલીક આવતો અને સુરા પોસ્ટેઝ સુધાં ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૩૪ રવનકે માત ૩૬ નવહાની ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૩૫-મરફી દુર થવાની મુનાઝાત કીમત એક પૈસો પો. ના આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૩૬-શાદીનામા ૦) પો. ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

૩૭ હિમદા મોઅલ્લો ૦) પો. ૦) આફ્રીકાનાં ૦) પાંચ જાતની રંગીન

અમારી પણ વાત સાંભળો.

આ તમારો જીતો પુત્રો શેવક કે પાનાથી
બનતા સુધી અવી અવી માળતો સંભળાવે જતાવે.
અરે લખીને છાપી આપે વીં વીં તેની કકર
ખાંચ કાંચ તો નહીં પણ એક ચોપાન્યું કે બાર
મહાને બે રૂપરડી લાવી પડે તે પણ ઘણા જાણ
ન લાવે તે કેટલી દાસગીરીની વાત છે? એટલુંજ
નહીં પણ તેથી કેવો કેવો અનં કેટલો દાયદો થયો
થાક છે અને ઈંડ થશે તે કુર્યનાં જેમ રોશન છે.
જો મારી નજરે જોયું છે કે સાત આઠ સહી મજલા
જેવા પાનાની ઠંઘઘડા વીનાની વાહીયાત હમાનને
ખલલ પહોંચાડનારી ચોપડીના બળે આના ખરથી
કેટલાંક મેમીન લીએ છે અને રોહિનજીત મા
સીકથી છટે ભાગે છે.

કેટલક સાહેબ મકદુરવાળાં હોવા છતાં વકફ
કરવા તો એક તરફ પણ પાતા માટે પણ તકસીર-
ની એક નકલ પણ મંગાવતા નથી, ખેર દુન્યાનો
રંગ એમજ આલ્યા કરે છે.

વરસલામ.

